

ג א ו ג ר פ י ה

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמש שאלות על חבל ארץ שלא נלמד. עליך לענות על ארבע שאלות, לפי ההוראות בגוף השאלון. לכל שאלה – 25 נקודות; סה"כ – 100 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש:
אטלס משנת 1993 ואילך: אטלס אוניברסיטאי חדש (הוצאת יבנה),
אטלס כרטא, אטלס כרטא אוניברסלי.
שים לב: אין להשתמש באטלס אוניברסיטאי חדש של הוצאת יבנה, הכולל בתוכו את המילון למונחי הגיאוגרפיה.
- ד. הוראות מיוחדות:
  - (1) רשום במחברתך את השם ואת שנת הוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו.
  - (2) כדי להמחיש את תשובתיך תוכל להיעזר בסרטוטים, בחתכים ובגרפים, לפי הצורך.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

חבל ארץ שלא נלמד (100 נקודות)

בשאלון זה תיבדק יכולתך להתמודד עם חומר גאוגרפי שלא למדת. חבל הארץ שהשאלון עוסק בו הוא **טורקיה**. בעמוד 7 בשאלון זה מפה סכמטית של טורקיה. השאלות מבוססות על ניתוח מפות באטלס כללי.

זכור: המידע הגאוגרפי נמצא לא רק במפות החבליות והפיזיות שבאטלס, אלא גם במפות העולמיות והנושאיות (כמו אקלים, אוכלוסייה, כלכלה).

רשום במחברתך את השם ואת שנת ההוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו.

עליך לענות על ארבע שאלות: על שאלה 1 (חובה), ועל שלוש מהשאלות 2-5. בכל שאלה שאתה עונה עליה, ענה על כל הסעיפים. (לכל שאלה – 25 נקודות, מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

ענה על שאלה 1. (חובה)

1. יחידות נוף

לפניך רשימה של שלוש יחידות נוף בטורקיה:

- ◆ **אזור העיר אנטליה** בדרום טורקיה.
- ◆ **אזור מרכז טורקיה סביב טוז גלי** (ימת המלח).
- ◆ **אזור העיר ארזורום** במזרח טורקיה.

היעזר במפה הסכמטית של טורקיה שבעמוד 7, וענה על שני הסעיפים א-ב.

א. ציין מהי יחידת הנוף בכל אחד מהאזורים שברשימה. (10 נקודות)

ב. מבין שלוש יחידות הנוף שציינת בסעיף א, אזור טוז גלי (ימת המלח) הוא הצחיח ביותר.

הסבר שני גורמים לצחיחות שביחידת נוף זו. (15 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 2-5.

2. פיתוח

- א. הסבר מאפיין גאוגרפי אחד שמקשה על פיתוח התחבורה בטורקיה ומאפיין אחד שתורם לפיתוח זה. (12 נקודות)
- ב. ציין שני מאפיינים נוספים של טורקיה, והסבר כיצד הם תורמים לפיתוח המדינה. (13 נקודות)

3. רעידות אדמה

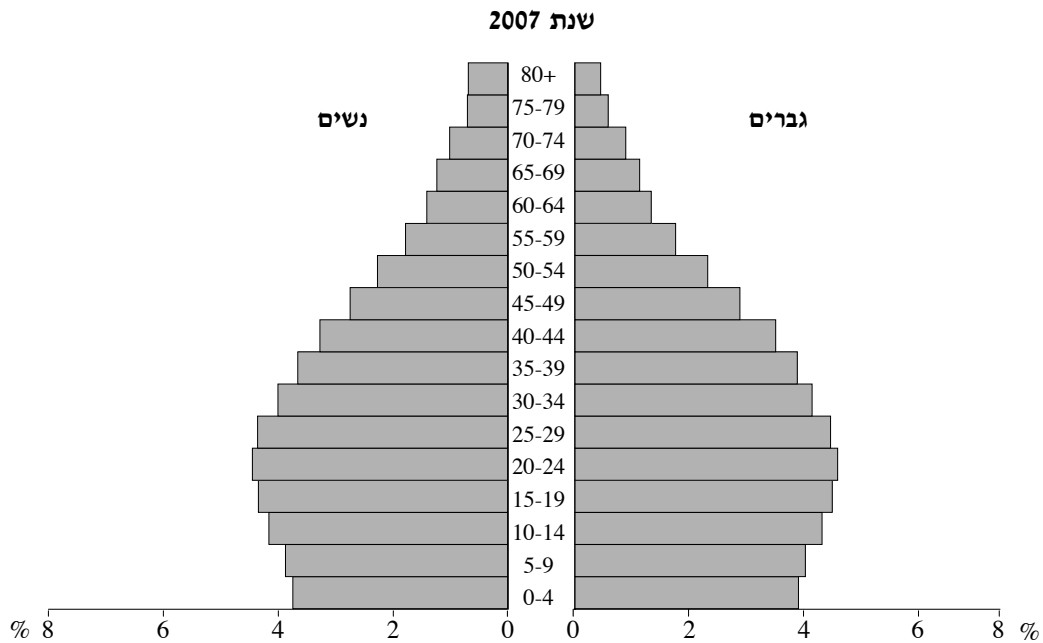
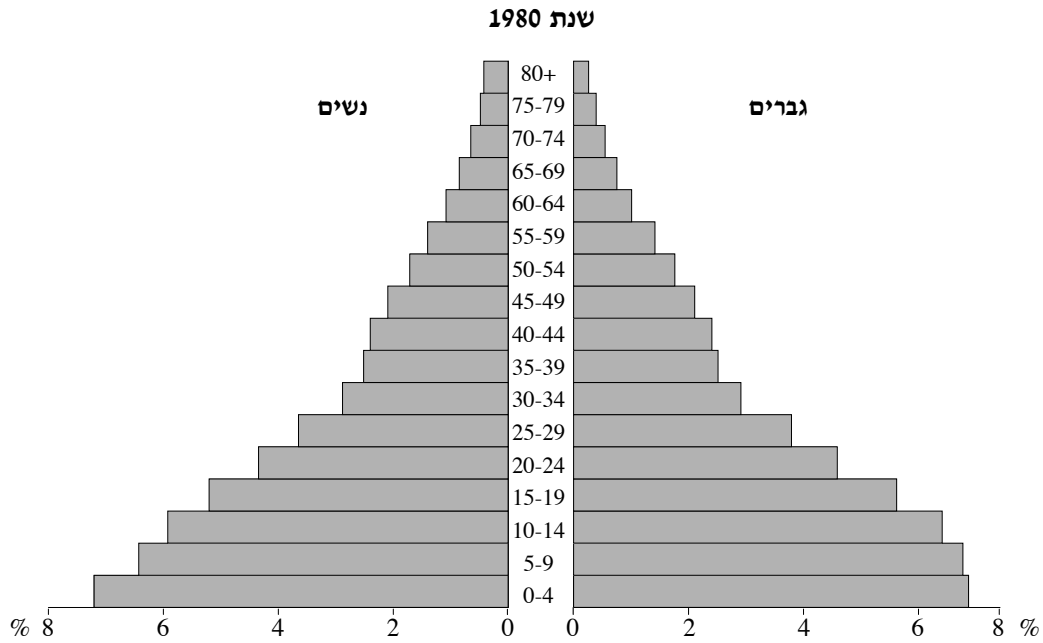
- א. הסבר מדוע בטורקיה מתרחשות רעידות אדמה לעתים קרובות. (12 נקודות)
- ב. בטבלה שלפניך מוצגים נתונים על רעידות אדמה שאירעו באזורים מאוכלסים בטורקיה ובארצות-הברית.
- הבא הסבר אפשרי אחד לכך שמספר הנפגעים ברעידות האדמה בטורקיה גדול יותר ממספרם ברעידות האדמה בארצות-הברית. (13 נקודות)

רעידות אדמה ונזקיהן בטורקיה ובארצות-הברית

מספר ההרוגים	העוצמה (בסולם ריכטר)	השנה	מיקום רעידת האדמה
כ-1,100	6.9	1970	מערב טורקיה
כ-2,000	6.7	1975	דרום-מזרח טורקיה
63	6.9	1989	צפון קליפורניה
60	6.7	1994	דרום קליפורניה

4. אוכלוסייה

עין בשתי פירמידות הגילים של האוכלוסייה בטורקיה בשנת 1980 ובשנת 2007.

/המשך בעמוד 5/

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

- א. תאר שני הבדלים בין הפירמידות. (10 נקודות)
- ב. לפניך רשימה של נתונים על האוכלוסייה בטורקיה:
- ◆ מספר ילדים ממוצע לאישה:
בשנת 2005 – 2.19
  - ◆ שיעור ידיעת קרוא וכתוב אצל נשים:
בשנת 1975 – 50.5% ; בשנת 2005 – 80.6%
  - ◆ מספר בתי הספר התיכוניים במדינה:
בשנת 2000 – 6,291 ; בשנת 2004 – 6,816
  - ◆ שיעור האוכלוסייה שיש לה גישה למי שתייה נקיים:
בשנת 2002 – 83% ; בשנת 2006 – 93%
  - ◆ מספר הרופאים לאלף נפש:
בשנת 1980 – 0.6 ; בשנת 2003 – 1.4

התבסס על נתונים אחדים מהרשימה לפי בחירתך, והבא שני הסברים להבדלים בין הפירמידות. (15 נקודות)

5. גאוגרפיה עירונית

עיין בנתונים שלפניך על גודל האוכלוסייה בארבע הערים הגדולות בטורקיה.

גודל האוכלוסייה בערים הגדולות בטורקיה
(הערכה, 2005)

מספר הנפשות	העיר
10,500,000	איסטנבול
3,100,000	אנקרה
2,200,000	איזמיר
1,500,000	בורסה

- א. מהו המדרג העירוני במדינה? הבא הסבר אפשרי אחד להיווצרותו. (10 נקודות)
- ב. ציין שני גורמי מיקום גאוגרפיים של איסטנבול, והסבר כיצד הם תרמו להתפתחותה. (15 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

מפה סכמטית של טורקיה

